

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, poi leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdo hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Uđe „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglaše primeren popust. V oddelku „Mala naznanka“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštine proste.

Grof Černin odstopil.

Naš zunanj minister grof Černin je v nedeljo, dne 14. aprila, odstopil. V naši državi se je oddahnil vsakdo, kdo ne trobi v vsememski in madžarski rog. Grof Černin, v katerega so mnogi ob njegovem nastopu stavili velike nade, da bo vodil zunanj politiko Avstro-Ogrske v splošno zadovoljnost vseh narodov, je zadnji čas presedelal in se z vsem srcem zapisal Nemcem in Madžarom. Prusom in njenim znanim vojnim ciljem. Mož je pozabil, da je naša država država narodov, ne pa pokraja, v kateri sedita ob polni skledi samo Nemec in Madžar.

Že pri mirovnih pogajanjih v Brestu-Litovskem je pokazal grof Černin, da ni mož na svojem mestu. Odklonil je, da bi imeli pri sklepanju mirovnih pogodb besedo tudi narodni zastopniki državnega zbora. Že tedaj je zavrsilo med vsemi nemškimi narodi. Dandanes, ko morajo narodi, posebno Slovani, toliko žrtvovati na krvi in premoženju za brambo države, pač ne gre, da bi sklepali mirovne pogodbe samo modrokri plemenitaši in generali, ampak mora imeti tudi ljudstvo in sicer vsak narod pravico, da sogovori in odločuje, ko se gre za mir. Grof Černin je dal Nemcem in Madžarom besedo, da ne bo pripustil Slovanov — ljudskih zastopnikov k mirovnim pogajanjem in pri tem je tudi ostalo.

Ko se je sklepal mir z Ukrajino, je grof Černin hudo razčkal Poljake. Priklopil je poljsko okrožje Holm k Ukrajini. S tem je po nepotrebnom razburil Poljake in povzročil, da je nastala med Poljaki vseh dežel velika nevolja. Cesar Karel je moral v zeti začelo sam v roke in je obljubil Poljakom, da bo popravil, kar je pokvaril Černin.

Grof Černin je bil sprva, vsaj tako je govoril, velik zagovornik sporazumnega miru in se je celo javno večkrat izrekel proti prikljopiti tujega ozemlja ali pridobitvam (aneksijam). A v družbi nemških državnikov in generalov je zavrgel to načelo in je po-

stal pristaš takozvanega „nemškega mira“, po katerem se mora voditi vojska tako dolgo, dokler se ne uresničijo vsi vojni cilji Nemčije.

Dne 2. aprila t. l. pa je napravil grof Černin svojo največjo politično nerodnost, ko je pred dunajskimi mestnimi očetmi hvalil na vse pretege Nemce in Madžare kot naroda, ki sta po Černinovem mnenju največ storila za obrambo in ohranitev države. Grod in strastno pa je napadel Čehie in ostale Slovane. Vsled tega je nastal med Čehi in vsemi nemškimi in nemadžarskimi narodi silen vihar proti Černinu. Slovani, ki smo v tej vojski žrtvovali vse, kar smo imeli za Avstrijo, si ne damo dopasti, da bi kak zunanj minister nas zapostavljal, nas sramotil z veleizdajalcem in nezanesljivcem. Na tisoče najboljših slovanskih sinov je storilo smrt v prvih vrstah za Avstrijo, na tisoč je žrtvovalo svoje zdravje v borbi za domovino, nešteto našin družin je zgubilo svoje očete, brate, sinove itd. In v zahvalo zato pride ta nemški grof in nas napade s tako ostudnimi trditvami. Jasno je bilo, da je po tem svojem govoru postal grof Černin nemogoč kot zunanj minister.

A venec Černinovih političnih nerodnosti, ali bolje rečeno: neumnosti, še s tem ni gotov. Grof Černin je spravil s svojo nerodno orakolo osebo našega ljubljenega cesarja, v vrtinec zunanjepolitičnih zmenjav. V svojem dunajskem govoru je omenjal grof Černin, da je bila Avstrija lansko leto v tajnih pogajanjih s Francijo. Naš miroljubni cesar, ki je videl, da je mogče doseči mir le, če se mirno spogovorimo tudi s Francijo in Anglijo, je baie pisal svojemu svaku (bratu cesarice Zite) princu Sikstu Bourbonskemu pismo, v katerem pravi, da bi podpiral upravičene zahteve Francije po Alzaci in Loreni.

Princ Sikst bi naj bil vsebino tega pisma sporobil francoski vlad. Cesar Karel je napravil ta korak iz goreče želje po miru, da se konča klanje narodov. ▲ grof Černin pa je, kakor se je sedaj izkazalo, celo stvar po svoje zasukal (glej naslednji članek „Grof Černin in cesarjevo pismo“) in je tako spravil celo osebo našega vladarja v neljub položaj. Kar obstoji Avstrija, še nismo imeli tako nerodnega državnika, ki bi s svojim nepremisljenim govorom svoji domovini in vladarju samemu napravil toliko neprilik.

Ko so se zbirali črni oblaki nad Černinovo glavo, se je on nahajal v Bukarešti, kjer se vedno vario mirovno pogodbo z Rumunijo. Brzojavno je bil pozvan na Dunaj in — moral je odstopiti.

Nemci silno jadikujo za njim. Černin je bil tisti, ki je delal na to, da gre Avstrija čez drin strn z Nemčijo in da se vojskuje ob njeni strani do skrajnosti, četudi pogine na fronti še na to in stotisoč najboljših mož in mladeničev in če se tudi v zaledju vsled pomanjkanja in trpljenja uničujejo ljudstva in narodi. Za nemšto je gorel, že nemšto je padel. Černin je hotel, da sklene Avstrija nekako večno zvezo z Nemčijo, da tako izgubi svojo neodvisnost in to samo radi tega, da bi Nemci in Madžari imeli vedno nadoblast nad Sloveni.

Mi Jugoslovani ne bom opredelili solz za nesrečnim Černinom. On je bil tisti, ki je nasprotoval naši samostojnosti, ki je zaviral delo za vsem narodom pravčno preuredbo Avstrije; grof Černin je dal s svojim dunajskim govorom Nemcem in nemurjem v naših krajih koražo, da so n. pr. prišli na shod v Št. Janž, da pobijejo Slovence in preprečijo naša zborovanja. Černin je ojunajčil nemško in odpadniško sodrugo, da se pripravlja po spodnejšajerskih mestih na napade na Slovence.

Černin je moral iti. A mi Jugoslovani smo

LISTEK

Iz usmiljenja . . .

(Januš Golec.)

(Konec.)

Razkladala mi je s ponosom, da je vzljubila tega nadporočnika še pred vojno, ko je bil zdrav. Se le v vojni je oslepel na obe oči. Kam pač hoče sedaj kot slepec in sam? Ona poseda izdatno premoženje, ki bode lahko preživilo oba. Ob koncu te povesti je še dodjala, da sta si z ženinom v sorodu in bode treba za poroko škofovega spregleda.

Prijel sem za pero in začel zapisovati potrebine podatke. Kot bi mi odtrgal trenutno ledeni obroč od srca, sem se vzradostil, ker mi je odgovarjal tudi še slepi ženin na stavljena vprašanja. Njegova izpoved se je glasila skromno tihi, prošeče, milo in boječe, kakor pač govorijo navadno oni, ki so prisiljeni stopti na stopnjo beraštva. Pri slovesu sem še obljubil zaročencema, da jih pospremim drugega dne sam na ordinariat po dovoljenje radi sorodstva.

Ženin slepec je tlesnil v poslovni pozdrav s petama, nevesta ga ni prijela ljubeče za roko, ampak ga je porivala v hrbot skozi duri kot pri vstopu. Čuden par, sem menil, ko sta odšla.

Doslej sem zapisoval v poročno knjigo samo le žive ljudi, ta bi naj bil torej prvi vojni mrlič, ki želi živeti brez oči, dokler ga ne prikrije javnosti črna očeta zemlje. Da, za časa vojne se dogajajo in doigrajajo neverjetni slučaji na fronti in doma.

Drugega predpoldne je pridriral po uličnem tlaku voz in se ustavil pred hišo naše pisarne. Poval me je naš sluga:

„Nevesta od včeraj me prosi v voz!“

Šel sem in se poklonil v kožiji sedeči dami, ki se je pripeljala po mene sama brez ženina. Moral pa sem prisesti kljub oporekanju na njen desno stran. Peljala sva se, molčal sem, ker sem večkrat zares kolovratno štorast v neznani ženski družbi. Molk je prekinila gospica s pritajenim:

„Torej se bova vendar poročila.“

Prikinil sem malomarno tem besedam. Nevesta je začela in nadaljevala razpravo o njeni preveliki žrtvi, v katero jo sili ta zakonska vez z dosmrtnim slepcem. Zaupala mi je, da se je njeni nekdanja ljubezen do ženina vsled njegove oslepelosti razblinila. Izpuhtela v le še — usmiljenje. Kdo bi pač i jubil slepca? Človek oropan žara luči se nam samo nemerno usmili in nič drugega.

Pri tej razpravi o pretvorbi ljubezni v usmiljenje je postal spremljevalka živahnega razgreta. Govorila ni samo z besedo, še z rokami. Pri tem ročnem kriljenju je začela nehote z desnico ob mojo levico. Ta dotik jo je presunil kot bi bila začela z ruko ob gnušno kačo, vzkliknila je:

„Moj Bog! Tudi vi imate železno roko!“

Pokinil sem in se odmaknil v desni kot kožje. Nevesta je obmolknila, podprla mlado glavo z levečo, zroč v poulični promet. Nisem je motil pri teh polletih z očmi; v duši se mi je porodilo trenutno doseči neokušeno spoznanje: Tudi ti uživaš po vzorec slepega ženina samo le — usmiljenje. Da, da, — vojak-invalid je berač, kateri se opira v javnosti pri

zrečanju ob palico sočutja, a malokedaj, menda skoro nikdar ne ob najtrdnejšo podporo človeškega srca ob — ljubezen . . . Pa vendar bi bil rad vsakdo ljubljen, le invalid bi naj požiral zadnje kapljice iz kliha ljubezni — usmiljenje.

Kako brido me je oplazile to spoznanje, do katerega sem se povspel po resti ženitive oslepeloga nadporočnika. Sem opazoval, že poprej te sklonjenojava oče invalidne postave, ki so se prikazovale na vadi le na samotnih krajih, blodeč same k tloru zdročih obrazov. Prekosili so me ti nedolžni nesrečni ži v spoznanju: Vojni invalid, tavaj in se plazi, opiraje se na beraško palico usmiljenja, ne pa — ljubljen!

Pri ordinarijatu sva opravila z nevesto kmalu zadevo spregleda, vračal sem se na vozu sam v pisanino.

Onega dne po tem novem spoznanju sem zapisoval mrlje v debelo knjigo smrti z zavistjo, čes: Prestali ste. Preselili ste se iz objema te svetno minljive ljubavi, ki se pretvarja v usmiljenje, v naročje večne, nespremenljive — božje ljubezni.

Zatonilo je nekaj dni po tej moji vožnji v družbi usmiljene neveste. Zopet je zacingljal zvonec na vežnih durih, sledili so temu brnenju bronu negotovo drsajoči koraki slepca. To počasno tavanje po hodniku me je dirnilo v srce, mi privabilo v spomin celo ledeno mrzlo poljano invalidnega usmiljenja. Vrata so se odprla, na pragu se je pojavila postarna gospa, vodeč za roko slepca — nadporočnika. Stopivša v sobo, mu je odvzela kapo, ga posadila na ponujeni stol in se mi predstavila kot slepčeva mati.

Le estali. Nam Slovanom je kopal jamo, v katero sedaj sam padel.

Graf Černin in cesarjevo pismo.

Avstrija in Francija.

Že zadnjič smo poročali, da je rekel naš zunanji minister grof Černin odposlanstvu dunajskega občinskega svetovalstva med drugim tudi to, da ga je francoski ministrski predsednik Klemanso nekoliko pred sedanjem ofenzivo na zapadu vprašal po zaupniku, ali je naša vlada pri volji za mirovna pogajanja ter da je nato grof Černin odgovoril, da samo v tem slučaju, ako se Francija od ove zahteve po Alzacijski in Loreni in ako se Nemčija varuje posestno stanje. Objavili smo tudi odgovor Klemansoa grofu Černinu, v katerem trdi Klemanso nasprotno, da je namreč — grof Černin vprašal Klemansoa za pogoje, pod katerimi bi bila Francija pripravljena prijeti mirovne razgovore ter da so se nato na željo Avstrije že pričeli razgovori v Švici med grofom Reverterom, zaupnikom našega cesarja, in francoskim majorjem generalnega štaba Armandom. Diplomatični boj med Parizom in Dunajem se je poostril od dne do dne. Francosko ministrstvo je priobčilo uradno izjavo, kateri pravi, da je avstrijski cesar Karel pritrdil lastnoročnem pismu na neko visoko osebo meseca Ščesa 1917 francoskim zahtevam glede Alzacie in Lorene. To trditev je avstrijska vlada takoj zavrnila in izjavila, da naš cesar ni v nobenem lastnoročnem pismu pritrdil francoskim zahtevam po Alzacijski in Loreni, ker niso upravičene ter da so trditve francoske vlade zlagane.

Ta odločeno izjava avstrijske vlade, oziroma našega zunanjega ministra grofa Černina, je napravila povsod velik utis in francoski vladi, oziroma Klemansou, ni preostalo ničesar drugega, nego da to izjavijo avstrijske vlade, če je resnična, ali vtakne mirno v žen, ali pa da doprinese dokaze za svojo trditev, da je naš cesar v resnici poslal neki visoki osebi lastnoročno pismo, v katerem bi bil priznal, da so zahteve Francije do Alzacie-Lorene upravičene ter da se hoče za nje potegovati pri svojem zavezničku nemškemu cesarju. Veliko bolje bi pač bilo, če ti bil naš zunanjji minister povedal tako vse, kar je s tem v zvezi, namesto da se je pustil od Klemansoa potiskati k vedno novim izjavam, obrazložbam in pa razkritjem. Toda tega ni storil, marveč je s počasnim in cincajočim razkrivanjem dejstev, ki ni napravilo nobenega vtisa in tudi ni dostojanstveno, ker je bilo premalo natančna označba dogodkov, dosegel nasprotno od tega, kar je hotel in je vrhutega še tudi povzročil zunanje krizo ter spravil še celo svojega vladarja v nemalo zadrgo.

Pismo cesarja Karla.

Vrhunec teh zunanjopolitičnih zmešnjav, katere je povzročil grof Černin, je pa sedaj uradna izjava Klemansoa z dne 12. aprila, v kateri objavlja besedilo lastnoročnega pisma našega cesarja, ki ga je sporočil princ Sikst Burbonski, svak našega cesarja, dne 31. marca 1917 francoskemu ministrskemu predsedniku Klemansou in ki se glasi:

„Moj ljubi Sikst! Tretje leto te vojne, ki je prineslo svetu toliko žalosti in trpljenja, se bliža svojemu koncu. Vsi narodi moje države so bolj kot kdaj edini v skupini volji braniti nedotaknjenost monarhije tudi za ceno najtežih žrtev. Vsled njih delovanja in vsled velikosrčnega sodelovanja vseh narodnosti države se je mogla monarhija že skoro tri leta upirati najtežjim napadom. Nikdo ne bo mogel zanikati vojaških uspehov, ki so jih dosegli moje čete zlasti na balkanskih bojiščih. Francoska je s svoje strani

Predno je začela razgovor, je sina nežno ljubko pogladila po laseh, mu otrla iz očesnih jamic dragoče solze in ga objela materinsko neprisiljeno krog vratu. O, kaka velikanska razlika med obnašanjem matere in neveste! Pri materi ljubezen, pri nevesti — usmiljenje . . .

Vojna je izpremenila ter predugačila obraz ženinov za mater in nevesto. Materi je podvojila izguba otročjih oči ljubezen: nevestino srčno ljubava pa je pogrenila v nepremostljivi prepad golega usmiljenja. Kako čisto drugače je zadonela povest o sinovi nezgodi iz materinih ust, nego pred nekaj dnevi iz nevestinih.

Med pripovedovanjem so se uprle tolikrat materine oči v prazne sinove očesne jame, materina roka je gladila njegove lase, otroku so se udirale po obrazu solze hvaležnosti za pred drugimi mu skazano ljubezen. Te materine besede o slepem sinu, nje in ljubeče obnašanje je raztalilo tudi v moji za nekaj dni črnogledi duši lednik, zrasel med dolino ljubezni in usmiljenja. Blagor, blagor, vsakemu invalidu, ki se še lahko privije na ljubeče materino srce. Vojna izpreminja, podira ter izpodkopava vse, še namogočnejše stavbe ljubezni; le trdnjava materine ljubezni klubuje tudi vojni, se dviga, raste in kipi proti Onemu, ki nam je ustvaril materino srce.

Slepč-nadporočnik se je poročil. Nisem ga viden nikdar na ulici v spremstvu žene-usmiljenke, ampak matere. Vedila ga je, resno ga držeč pod ro-

pokazala odporno silo in junastvo. Mi vsi občudujemo brez pridržka sijajno hrabrost njene armade in požrtvovalnost vsega francoskega naroda. Posebno prijetno mi je videti, da kljub temu, da smo sedaj nasprotniki, ne obstaja nobeno pravo nasprotstvo in naziranju in stremljenju moje države in Francoske, in da sem upravičen upati, da bo moje živahno sčutstvo za Francosko v soglasju z onim, ki vladajo po vsem svetu, za vso bodočnost preprečilo obnovitev vojnega stanja, za katero me ne more zadeti nobena odgovornost. V to svrhu in da natančno izrazim resničnost teh čustev, Te prosim, sporoči tajno in neuradno predsedniku francoske republike, da bom z vsemi sredstvi in uporabljajoč veš svoj osebni vpliv podpiral pri mojem zavezniku pravične zadeve in zahteve Francoske z ozirom na Alzacijsko-Lorenco. Kar se tiče Belgije, se mora obnoviti njena samostojnost. Obdržati mora vse svoje afriške posesti. S tem pa nočem vplivati vnaprej na vprašanje odškodnine, ki jo bo morala dobiti za utrpele izgube. Srbija se bo v svoji samostojnosti obnovila. Kot dokaz za našo dobro voljo smo pripravljeni, dati ji, kolikor je to upravičeno, naravni dohod do Jadranskega morja, kar tudi dalekosežne gospodarske prednosti. Kot prvi pogoj, ki se bo moral brez pogojno izpolniti, bo Avstro-Ogrska svojčas zahtevala, da opusti kraljevinu Srbija v bodoče vsako zvezo s katerokoli družbo ali skupino, zlasti z Narodno Obrano, ali pa da zatre tako združenja, ki so naperjena v svojih političnih ciljih na razkroj monarhije. Nādalje je pogoj, da prepreči z vsemi razpoložljivimi sredstvi svoje moči vsako tako politično agitacijo bodisi v Srbiji, bodisi zunaj svojih mej in da prevzame dolžnost to storiti pod jamstvom četverospozornih držav. Dogodki v Rusiji me silijo, da si pridržim svoje misli o tem do dneva, ko bo tam postavljena zakonita in končnovlavnna vlada. Razložil sem Ti tako svoje misli ter te bom prosil, da mi sporočiš po razgovoru z obema državama najprej mnenje Francoske in Anglije, da se na ta način pripravijo tla za sporazum, na čigar podlagi bi se mogli uvesti uradni razgovori in bi bilo moč priti do zadovoljstva vseh. Upam, da bomo z obe strani v najkrajšem času napravili konec trpljenju toliko milijonov ljudi in toliko rodin, ki žive v žalosti in strahu ter Te prosim, da se zanaša na moje živo in bratsko mišljenje. Karel.“

Černin taji.

Na to francosko uradno objavo je priobčil naš zunanji minister grof Černin dne 12. aprila sledoč uradno izjavo: „Od francoskega ministrskega predsedstva dne 12. aprila 1918 objavljeno pismo Njegovega c. kr. Veličanstva je potvrdjeno. Označena visoka oseba ni bilo Njegovo c. kr. Veličanstvo, marveč princ Sikst Burbonski. K besedilu pisma, katero je objavil Klemanso, izjavlja c. kr. ministrstvo za zunanje zadeve na najvišji ukaz, da je pisalo Njegovo c. kr. Veličanstvo svojemu svaku prinцу Sikstu Burbonskemu spomladi 1917 zgolj osebno, zasebno rismu, ki ni obsegalo nobenega naročila za princa, da naj posreduje pri predsedniku francoske republike ali sicer kje in da naj sporoči poslana mu sporočila naprej ter povzroči protiizjave in jih sprejem. To pismo sicer ni omenilo belgijskega vprašanja ter je obsegalo z ozirom na Alzacijsko-Lorenco tole točko: Zastavil bi bil ves svoj osebni vpliv v prilog francoskih zahtev po povrnitvi Alzacijsko-Lorenco že ti boste zahtevale pravične.“

Iz vsega tega se pač jasno razvidi, da se je naš miroljubni cesar, odkar je zasedel prestol Habsburžanov, celo resno trudil za mir, da ga je pa pri tem oviral nespretna roka njegove zunanjega ministra grofa Černina, ki je sedaj šel tje, kamor bi že davno moral iti.

Iz vsega tega se je marsikje domnevalo, da je zvezničko razmerje med našim in nemškim cesarjem zrahljano. Uradna poročila pa zatrjujejo, da sta si

ko, ne oziraje se na poučljeno življenje. Marsikdo je postal in gledal molče prehod slepca. Iz mnogih in mnogih ust je vrela in puhtela topla zahvala matrinemu srcu.

Iz te slepčeve povedi je pognalo tudi v moji duši koprneče hrepenenje po ljubezni, ki prikipeva edino le v življenju neusahljivega vrelca materinega srca. Odrekel sem se obilnemu vojaškemu kruhu, zahrepel po domu v zakotonu samotni grabi, katera mi pa hrani ter čuva moj največji zaklad in biser, materino srce . . .

Pač vsak invalid, kateremu ni oropala vojna še srca, se oklepa z vso še preostalo močjo zadnje rešilne bilke v tem morju gorja — doma in mater. Izgubo roke, noge, da še celo oči zamore nadomesiti otroku — mati. Hvali ti Večni vzor ljubezni, ki si nam podaril materino srce ter ga oblagodaril z nebeskimi vrlinami, ki podžigajo plamen materine ljubezni, da ne ugasne otroku do smrti, ki je začetek večno neskončne ljubezni. Da je pozidan ta slavospev materinemu srcu na skalo resnice, nam svedočijo stotisočere izpovedi vojnih invalidov. Te nesrečne žrtve brez rok, nog in oči — kam hrepene, kje iščejo utene, tolažbe in zabave? Doma, na vedeni gorkem ognjišču materinega srca. Svet nudi nam invalidom usmiljenje: naše matere pa nam pripenja z izgubo telesnih udov in prestane bolezni vedeni zato kolaino — materine ljubezni!

Cesar Karel in cesar Viljem zadnje dni bnejavne zagotavljajo nezrahljano zavezniško zvestobo.

Ozdravljenje.

Najhujši bolnik je ozdravel, kvalime Bega! — Bil je gluhi in nem, njegove oči niso gledale, njegove roke so bile lesene, njegove noge so bile hrome, po celem telesu je imel gnilobo, ostudne gobe, želodec je imel pokvarjen, da ni več prebavljat, tudi kri mu je že bila deloma zastrupljena. Zdaj pa je ozdravel popolnoma.

Kje boste iskali tega bolnika? Ne v daljni, točki Avstraliji, temveč v mrzli Avstriji je. Ga ne poznate?

Ali tisti, ki ozdravi, še pozna, še ve, kak je bil tedaj, ko je bil bolan? Ne dobro. Zato se tudi ti, naša moj, zavedaj zdaj, da si bil bofan, da si bil najhujši bolnik, pa si ozdravel.

Bili smo gluhi, ko je šel glas svobode po Evropi, nismo ga slišali ne leta 1848, ne leta 1867. Leta 1917 pa smo ga slišali. In naše uho posluša zdaj te pesem že skoro eno leto, sveto pesem, katero je dal Bog peti vsem ljudem po svojem glasu, namreč po naši vesti:

Pravica — svoboda vsem!

Bili smo nemi. Ko so nas zamevali, smo molčali. Ko so nas zatirali, smo bili tiho. Ko so nas morili, se nismo oglasili. Naše ustnice so bile stisnjene in naš hrbel upognjen! Zdaj pa smo se oglašili. Naši možje po občinskih zastopih, naše žene po svojih podpisih, so izpregovorili: Cela domovina odmeva enega glasu:

Pravica — svoboda vsem!

Naše oči so bile slepe. Ko je drugim že svetile solnce svobode, so naše zaprte oči strmele v neviden mlaj nemške teme. Ko so se drugi na solnec grelji, smo mi prezevali v temnili nočeh sužnosti. Zdaj pa nam je padla tema z oči, naše ozdravljenje okreje strmi:

Svetloba našim očem si, Jugoslavija, ti!

Roke so nam v sužnosti olesene. Pridelovali smo kruh in smo ga dajali gospodom, oni pa so nam vračali kamen. Oni so zapovedovali, mi smo delali. Naš kruh je šel v usta in želodec naših gospodov, mi pa smo garali. Zdaj pa so oživele naše roke. Kar bomo pridelali, bomo za se pridelali, naš kruh bude naš, ker to zahteva:

Pravica — svoboda.

Naše noge so bile hrome. Nikdar nismo stali na njih. Le na gospode smo gledali, kdaj nas bodo vzdignili, povsod smo iskali opore gospodov. Vzdignili so nas toliko, da so nam lahko dali breo. Sedaj pa smo vrgli te bergje od sebe. Naše noge so močne dovolj, da nas nosijo. Stojmo sami, saj nas krepi:

Pravica — svoboda.

Po celem telesu smo bili gobavi. Na naših mehah posebno, pa tudi v sredini smo imeli gnilo mehurje — nemčurje. Njihov smrad se je širil, njihova gniloba se je hotela razpasti. Zdaj pa so nas poslali gospodje v kopel svetovne vojske. In odpadli so mehurji, ne, postrgali smo jih s svojega telesa. Telo je zdravo, gnili mehurji-nemčurji pa so se iztekli na fla, kjer bodo pohodeni in pozabljeni. Pohodila jih bo:

Pravica — svoboda.

Naš želodec je bil pokvarjen. Posli so nas s svojo „visoko“ kulturo, krmili so nas s svojo „spravo“, da se nam je že želodec obračal. Zdaj pa nam je preselilo. Dovolj! Mi imamo svojo lastno hrano — svojo kulturo, ki ne smrdi po smodniku in krivčno prelitji krvi, kakor kultura gotovih ljudi. In še več take naše domače, prebavljive hrane nam bo dala:

Pravica — svoboda.

Naš kri so nam že zastrupljali. Na Koroškem so nam že tisoči zastrupljenih pomrli. Na teh naših mehah nam umirajo. Komaj se naš otrok v življenju vzbudi, že se ga hoče zastrupiti. Zdaj pa bo naša kri — naša, čista, ker jo bo izčistila:

Pravica — svoboda.

Kje na svetu pa je zdravnik, ki je znal vse te bolezni ozdraviti? Kje se je izučil?

Vsi ga poznate, vsak ga ima. Imenuje se glas vesti in Bog sam ga je naučil, da govori:

Pravica — svoboda vsem!

A za vsakega bolnika je treba takozvanega recepta, s katerim zdravnik predpiše zdravilo. Mi že imamo tak recept — naša majniška deklaracija! — Revnimo se vedno po tem receptu in zdravi domo in svečenosti bomo!

Zato:

Trudimo, borimo se predvsem za jugoslovansko edinstvo in državno samostojnost pod habsburškim zezum!

Udarec za živinerejo.

(P. D. iz Dramelj.)

Mnogo udarcev je zadealo naš kmetski stan v te svetovni vojni. Ne bom jih naštetal, saj jih naš drugi "Slov. Gospodar" priobčuje v vsaki številki, ko objavlja pritožbe kmetskega ljudstva. Toda sila casa je tako, da čutim potrebo v tem listu izpregovoriti o predmetu, o katerem se je že toliko pisalo in govorilo in ta je: **Rekvizicija živine.**

Že enkrat sem v "Gospodarju" v članku "Prošnje na merodajne oblasti" opozarjal merodajne kroge na posledice, ki jih bo povzročilo pomanjkanje živine, dasi se je takrat šele pričelo s prisilno odčido. Od tega časa se je prav pridno rekviriralo "odvišno" živino, kakor so jo gospodje krstili. In danes?!? Kmet, ki je imel pred vojsko 8 do 10 glav lepe, ima danes 2 do 3 glave mršave živine in kar s strahom se ozira, odkod bo prišel nakupovalec z vojaki ter mu zelše to, kar ima.

Da, udarec v pravem pomenu besede je zadel kmeta, udarec, ki bo usodepoln za marsikatero kmetijo. Lani je bila žitna letina slaba vsled suše, letos bo najbrž še slabejša vsled pomanjkanja gnoja, prihodnje leto pa sploh nimamo pričakovati poljskih pridelkov. Večina kmetov že nima vprežne živine, in kdor jo pa še ima, mu pretijo, da mu je po setvi zamemo; kaj bo za jesensko setev, kaj za vsakdanjo vožnjo, tega nas nihče ne vpraša. Krav-mlekariči ni in otroci, ki jim je mleko neobhodno potrebna hrana, tavajo okoli bledolični, jetični ter duševno in telesno zaostali, ker jim manjka tega redilnega živeža. To bo rod bolnikov! Vsestranske slabe posledice, ki bodo nastale vsled te neomejnene rekvizicije, bodo za kmeta, pa tudi za vse druge stanove, kajih reditelj je on, tako dalekosežne in usođe polne, da jih bodo obžalovali tudi tisti, ki se sedaj smehljajo solzam kmeta-trpina in njega obupnim klicem za odpomček. Toda prepozno bo!

Naš zunanjji minister grof Černin je dne 2. aprila v pogovoru z dunajskimi občinskimi svetovalci med drugim izrekel tudi to: Cesar mi (Avstrija) rabimo, niso teritorialne aneksije (priklopitev ozemelja), temveč gospodarska zavarovanja za bodočnost, na to moramo delati. Da, da, gospodarska zavarovanja za bodočnost, a ževeli bi, naj gospod grof s tovariši ministri te besede vdejstvuje naprej doma, v Avstriji, da obvaruje kmetski stan pretečega mu pogina, in potem šele naj dela na gospodarska zavarovanja on-kraj državnih mej.

Francosko bojišče.

Ker na jugu, t. j. na črti Amiens — Montdier nemško prodiranje ni šlo več naprej, so poskusili Nemci svojo srečo severno od te črte, in sicer med belgijskim mestom Ypern ter severozahodno francoskim mestom Bethune. Napad na angleške postojanke se je prisel dne 9. aprila. Nemci so prodri na približno 40 km široki črti 20 do 25 km naprej in so zavzeli celo vrsto severozahodnih francoskih krajev. Od važnega mesta Calais na zahodni morski obali so oddaljene nemške cete baje samo še 40 milj.

Nemci obkrožujejo Rusijo.

Docim prodirajo nemške cete v južni Rusiji vkljub sklenjeni "mirovni pogodbi" vedno dalje ob severnem obrežju Crnega morja proti Kavkazu, da tako dosežejo zvezo s turškimi četami, ki so že prodile v kavkaško Rusijo, pa silijo Nemci tudi na severu ob obali Vzhodnega morja vedno dalje. Dne 12. aprila so se izkrcale nemške cete v finski trdnjavski luki Helsingfors in so zasedle mesto po hudi borbi. Helsingfors leži ob Finskem zalivu severo-zahodno od Petrograda.

Razne politične vesti.

Boljševiki na Slov. Štajerskem. Dosedaj smo sišali o boljševikih samo iz Rusije; tudi v Gradcu so tamošnji nemški boljševiki nedavno razgrajali, pobijali šipe in ropali trgovine. Sedaj pa imamo tudi na Sp. Štajerskem boljševiško bando. To so zagrizene nemškonacionalne in nemškutarske tolje. Taka tolpa se je pojavila zadnjič na shodu v Š. Janžu, a je bila premagana in kravno tezena. Napadla je slovensko kmetsko ljudstvo, ki je tam zborovalo, s palicami, kamenjem, noži,

koli in plankami. A vse orožje nemčurških boljševikov ni imelo uspeha. Boljševiški generali, korporali in prostaki so bežali pred slovensko kmetko pestjo v divjem begu proti Dravogradu. Nemški boljševiki organizirajo sedaj svoje bande po vseh spodnjestajerskih nemčurških brlogih. Slovensko ljudstvo, pozor pred temi boljševiki!

Klaverno nemško zborovanje v Celju. Iz Celja se nam piše: Nemški "Volkstag", v nedeljo, dne 14. t. m. se je jako klavro obnesel; to že priča stevilo udeležencev, katerih se je pri razhodu naštel samo 345. Prišel sem malo prepozno; zamudil sem toraj otvoritev ter del Marklovega govora, ki pa je sploh nago končal. Dr. Mravlak je napadal Čehe, Jugoslovane, ministrskega predsednika Seidlerja, ker je rekel: »da ni ves češki narod velenjajalski, Jugoslovani pa da so celo velenjotični«. Rekel je nadalje: ko so se bojevali Goti ob Vezuzu in je njihov kralj padel, so ga nesli na ščitu na ladjo ter ga odpeljali v domovino. Nemci, ki so dvignili sedanjo avstrijsko cesarsko hišo na prestol in so pripomogli Avstriji (?) do te kulturne stopnje, na kateri je sedaj, bodo, če se uresniči jugoslovanska zahteve, ali k svojim nemškim bratcem na sever. Prvo je, tako je izjavil Mravlak, narod, potem šele dežela, država in cesarska hiša. Da Vsenemcem ni za Habsburžane, temveč za Hohencolernce, ve pri nas že vsak otrok. Jako razumljivo!

Slovencem se seveda v začetku vojne ni moglo nic dokazati, ker je prišlo višje povelje, da se naj izpuščijo in preiskave ustavijo, s tem pa po Mravlakovem mnenju še vendar ni dokazano, da so nedolžni. Dr. Korošec, hodi pri cesarju in ministru ven in noter, kakor se mu zlubi. Nemci in nemčurje je pri tem spreletaval strah in groza. Dr. Ambrožič je izvajal: Slovenci sploh za prva 3 vojna posojila niso nič podpisovali. Šele pri tretem so začeli podpisovati. Nemci živijo na tem najbolj izpostavljenem jezikovnem otoku v zelo ozkem gospodarskem stiku s Slovenci in če bi se naredila samouprava za slovensko večino na Spodnj. Štajerskem, bi si ne upala nemška manjšina podpisati za nemštv, ker bi potem Slovenci Nemce pregnajali i. t. d. Saj je že jugoslovanska misel prodrla do zadnje koče. Dr. Ambrožič ugovaria proti delitvi Štajerske z resolucijo, v kateri se izreka prisrčna hvala grofu Černinu za njegov »možati« govor. Nato se je nekdo oglasil s klicem: »Proč od Rima! Izvolite si same svoje duhovnike!« Dr. Jesenko, menda predsednik "Volkstaga" in zastopnik župana dr. Jabornegga (kateri se ni prikazal na zborovanju), je še posual besedo — a nikogar ni bilo več na govorniški oder. Nato so zapeli, »die Wacht am Rhein« in »Volkstag« je bil pri kraju. Na avstrijsko cesarsko pesem so kajpada pozabili. Ne vemo pa, če niso Hindenburgu poslali brzojav. Klavro so zrli predse v svoje prazne kupice. Pri izhodu je nek hudomušnež dejal: »Kako da župana Jabornegga ni?« Sploh se je višja celjska nemška gospoda sprehajala po mestnem gaju in odšla v slovensko okolico »rekvirirat« na »Volkstag« je nito bilo.

Bratstvo Čehov in Jugoslovanov. V Zlati Pragi se je v soboto, dne 13. aprila, vršilo veliko zborovanje zastopnikov češkega naroda, da izrazijo odločen ugovor zoper znani govor grofa Černina, v katerem je tako grdo žalil Čehe in druge Slovane ter je poveličeval samo Nemce in Madžare. Slavja so se udeležili tudi številni zastopniki Jugoslovanov, med njimi slovenska poslanca dr. Korošec in Gostinčar in več hrvatskih saborskih zastopnikov. Češki narod je po svojih zaupnikih izgovoril slovesno prisego, da v svojem pravičnem boju ne odneha in da neomajno straja do zmagovitega konca. Konec prisege, ki jo je sprejel zbor z velikanskim navdušenjem, se glasi: »In v trdnem, nezlonem zaupanju v končno zmago najsvetjejsih svojih pravic, v zaupanju v zmago pravičnosti, v zmago prava nad nasiljem, svobode nad robstvom, demokracije nad privilegiji, resnice nad lažjo, na velikem razpotju svetovne zgodovine dvigamo svoje roke in pri dragem spominu na svoje prednike, v mogočnem akordu svojih duš obljudljamo danes in za vso bodočnost: Ostanemo, kjer smo se ustavili! Zvesti v delu, zvesti v boju, zvesti v trpljenju, zvesti do groba! Vztrajamo, dokler ne zmagamo! Vztrajamo, dokler ne pozdravimo samostojnosti vsega naroda! Bodí zdrav, narod češkoslovaški! Ostani rastoča mladika! Naj pride tvoj čas! Rasti in procvi-

taj svoboden v svojih zemljah in v veliki bratski rodini narodov sveta, v srečo svojo in v blagobit bodočega osvobojenja človeštva! — Na slavnosti je govoril tudi načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, izmed Hrvatov pa voditelj Starčevičancev dr. Ante Pavelič in vodja hrvatske kmetske stranke Stjepan Radič. Čehi so bili obiska bratov-Jugoslovanov izven veseli ter so Jugoslovane navdušeno pozdravljali. Govorniki so obljudljali, da Čehi ne bodo Jugoslovani nikdar zapustili. »Vaš boj je naš boj, naša zmaga je vaša zmaga. Ves češki narod kliče svojim bratom na jugu iz cele duše: Zvestobo za zvestobo za vedno!«

Kako na ameriški vlada rešiti jugoslovansko vprašanje? Praški nemški list "Bohemia" piše o tem: Iz zanesljivih virov se izvije, da ameriška vlada izdala nekakšno "ravnalne črte" za rešitev jugoslovanskega vprašanja v Avstriji. Te ravnalne črte ne bodo sicer odgovarjale majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba po združenju Slovencev, Hrvatov in Srbov v avstro-ogrski državi, pač pa bodo vsebovale narodno avtonomijo Jugoslovanov brez ozira na sedajne meje kronovin, torej ne bodo take, kakor jih je svojčas označil naš ministriški predsednik dr. Seidler, ko je izjavil, da se narodna avtonomija ne bo raztezala čez deželne meje. — Naj pišejo nemški listi tako ali tako, mi Jugoslovani pa vstrajamo pri naši majniški deklaraciji!

Cesar Karel in grof Černin. Dunajski listi povdajajo, da grof Černin ni odstopil toliko radi nepojasnjene zadeve tajnih pogajanj med Avstrijo in Francijo, temveč radi nesoglasja, ki je nastalo med cesarjem Karлом in grofom Černinom. "Reichsposta" izrecno povdaja, da sta cesar in zunanjji minister glede raznih vprašanj bila različna mnenja. Že od miru v Brestu-Litovskem, ki ni bil sklenjen na podlagi: brez pridobitve ozemlja in brez odškodnin, marveč je Nemčiji prinesel velike pridobitve, ni bil cesar Karel več zadovoljen s Černinom. Černin je prišel do prepričanja, da mu cesar več ne zaupa in da je najbolje, da gre. — Sklepali pa se tudi da, da na najvišem mestu niso odobravali napad grofa Černina na Slovane in da je torej gotovo tudi to mnogo pripomoglo do zgodnjega padca zunanjega ministra. Človek, ki žali dve tretjini prebivalstva, vendar ne sodi za ministra. Morda ga bodo v Berolinu sprejeli za svojega.

Brez mejno žalovanje Nemcev za Černinom. Vsi avstrijski nemški listi brez izjeme priobčujejo dolge članke, v katerih izražajo svojo globoko bolest in žalovanje vsled odstopa grofa Černina. Avstrija še nikdar poprej ni imela tako vnetega zagovornika Nemcev in tako spretnega državnika, kakor je bil grof Černin — seveda za Nemce. Po mnenju Nemcev nima Evropa slavnejših mož, kakor sta Hindenburg in Černin. Kot znak svoje globoke potrosti in žalovanja so nekatera avstrijska mesta kot Solnograd razobesila crne žalne zastave.

Poljaki zadovoljni. Ko je grof Černin v znani ukrajinski mirovni pogodbipriklopil poljsko holmsko pokrajinu h Ukrajini, so zapisali Poljaki — grofa Černina v črno knjigo, v kateri so zapisani najhujši sovražniki poljskega naroda. Padec grofa Černina so pozdravili Poljaki z velikim zadovoljstvom. V slovanski javnosti prevladuje mnenje, da ne več prišel noben mož Černinove baže na njegovo mesto. Če pa pride, bo šel, kakor je moral iti grof Černin. Slovani se ne dajo več gospodovati ne od Nemcev, ne od Madžarov in ne od njihovih agentov, kakor je bil Černin.

Ogrsko ministrstvo odstopilo. Slišijo se glasovi, da bo ogrsko Wekerovo ministrstvo odstopilo. Vzrok: spori med strankami radi namervane spremembe ogrskega volilnega reda.

Mirovna pogajanja z Rumunijo še vedno niso končana. Berolinska poročila naglašajo, da se še vedno ni posrečilo skleniti pravilne mirovne pogodbe z Rumunijo. Vsled odstopa grofa Černina se je zadeva še bolj zamotala in zavlekla. Rumunija zahteva tako visoke cene za žito, ki bi se izvajalo v Avstrijo in Nemčijo, da bi te cene bile podobne vojni odškodnini, dani Rumuniji.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Prestavljena sta č. č. g. g. kaplana Jože Žmavc iz Rajhenburga v Trbovje in Jože Dušič iz Trbovje v Rajhenburg.

Visoko odlikovanje. G. vojni kurat Peter Jurak je odlikovan z vitežkim križem Franc Jožefova ega reda. Isto odlikovanje je tudi dobil g. vojni kurat Franc Kren.

Iz justične službe. Okrajni sodnik dr. Franc Krančič v Celju je imenovan za deželnosodnega svetnika istotam.

Odlikovanje za 40 letno zvesto službovanje. Organ st. pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, Jožef Novak, je bil odlikovan s častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje.

Za oslepele slovenske vojake so darovali kot vezilo za god mil. g. ravnatelju Rud. Janežiču mariborski bogoslovci 70 K; za isti namen mil. g. kanonik Rud. Janežič 10 K.

Podporno draštro za slov. visokošolce v Gradcu ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 20. t. m. v Čitalnici ob 6. uri zvečer.

Zopet obmejna občina za Jugoslavijo. Občinski odbor občine Žitenci v Slov. goricah (blizu cmu reške okrajne meje) se je soglasno izjavil za sa mostojno jugoslovansko državo pod habsburškim žezlom. Slovenske občine v Slov. goricah posnemajte!

Razpuščen občinski zastop. Zaradi neslepčnosti je razpuščen občinski zastop občine Dobrenje v mariborskem okraju. Občinske posle opravlja dosedanji župan Alojzij Polanec.

G. pl. Baltz popravlja. Dobili smo naslednji dopis: »Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosim, da priobčite v prihodnji štev. Vašega cenevnega lista na istem mestu in z istimi črkami popravek radi proti meni naslovljenega dopisa, priobčenega v Vašem listu z dne 28. februarja št. 9 tek. leta. 1. Ni res, da sem na zborovanju o novem načinu rekviriranja žita, katero se je vršilo dne 26/II 1918 v občinski posvetovalnici, ko je gosp. Žebot izpregovoril nekaj stavkov v slovenskem jeziku, ves razburjen skočil s predsedniškega stolca in mu zaklical, da se ne sme govoriti slovensko, ker jaz ne razumem slovensko in da je tudi večina zborovalcev nevečega jezika. 2. Ni res da sem reklo, ali govorite nemško, ali pa vam moram vzeti besedo. Res pa je, da sem v najlepšem tonu in mirno opozoril gosp. Žebota, da ne razumem žalibog slovensko, (kar kako obžalujem), da pa kot sklicatelj shoda moram znati, kaj se govoriti na shodu; radi tega sem prosil gospoda Žebota, da govoriti nemško, ali pa, da se odpove besedi, nakar se je on odpovedal besedi. Hugo von Baltz Balzberg, c. kr. prehranilni nadzornik. — Da pokažemo svojo dobro voljo, smo sprejeli ta popravek, ki popolnoma ne odgovarja zahtevam tiskovnega zakona. G. pl. Baltz priznava, da ni dovolil g. Žebotu govoriti slovensko in to pove dovolj. Naša zahteva je, da morajo uradniki, ki delujejo med Slovenci ter jedo slovenski kruh, biti tudi popolnoma veči slovenskega jezika. — Čudimo se, da je g. pl. Baltz šele po dveh mesecih prišel do prepričanja, da je treba poslati popravek »Gospodarju« in da je bil v tem času tako priden, da se je naučil pisati popravke v slovenščini.

Cesar pohvalil Slovence. Narednik Anton Zeleznik nam poroča: Dne 18. marca je obiskal cesar Karel tudi naš del fronte na italijanskem bojišču, kjer stojijo hrabri slovenski junaki 87. pešpolka. Več zavednih Slovencev našega polka nas je bilo tako srečnih, da nas je cesar nagovoril in osebno pohvalil za našo hrabrost.

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t.: V Petrovčah 402 K; darovali so: Neimenovana 2 K, Neimenovana 2, Pavlica Ježovnik 2, Olga Schwab 2, Mira Vodenik 4, Fani Jelovšek 4, Rezi Razboršek 1, Karel Tržan 2, Ivanka Teržan 2, Nečitljiv 1, Lojzka Laurič 1, Francka Laurič 1, Trezika Marko 1, Matija Drenik 1, Uršula Lipovšek 1, Marija Koren 1 K, Marija Orešnik 5, Terezija Delakorda 2, Gregor Rešenčnik 50, Josipina Srbotnik 10, Marija Košenina 10, Berta Hyp 2, Marija Docišek 2, Pepca Puncveršek 1, Rödbina Kač 10, Marica Drev 10, Anton Koren 4, Neža Koren 4, Marija Virt 4, Toni Fabjan 2, I. Kuder 10, Marija Kudar 5, Apolonija Kuder 10, Marija Terglav 5, Franc Terglav 4, Franc Kopriva 3, Ignac Cede 1, Lojzka Leon 2, Minka Vihar 2 K, Karla Bernardi 2, Marija Sirše 2, Marija Toman 2, Ana Koren 2, Terezija Razboršek 2, Marija Kopriva 2, Helena Razboršek 1, Jozefa Razboršek 1, Fr. Žurej 2, Franca Kopriva 1, Kovačič Terezija 2, Confidenti Marija 2, Sidonija Flanc 2, Muter Ivan 1, A. Ivanek 1, Repišek Jožet 2, Divjak Antonija 1, Fotič Cecilia 1, Cilenšek Apolonija 1, Maška Franca 1, Kveder Marija 1, Ostožnik Terezija 2, Antloga Franc 10, Toman Pavel 10, Toman Antonija 10, Kač Antonija 10, Knez Anton 10, Sternar Marija 13, Neimenovani 22, Lednik Martin 3, Neimenovana 5, Neimenovana 6, Turnšek Marija 3, Perc Francisca 4, Neimenovana 4, Neimenovana 3, Goričar Kati 2, Paserič Terezija 2, Neimenovana 2, Bastič Gabrijela 2, Neimenovana 2, Veternik Marija 3, Neimenovana 1 K, Neimenovana 1, Kač Marija 2, Roje Terezija 1, Neimenovana 2, Neimenovana 1, Serdoner Angela 1 K, Šribar Terezija 10, Urbasék Terezija 6, Dekleta Šahove 6, Roter Jožef 5, Roter Marija 2, Rančigaj 1, Vinter Marija 1, Piki Neža 1, Predovnik Nežika 4, Aristovnik Marija 4, Jerica Kot 1, Marija Lednik 2 K. V Globocah pri Novicervi nabrala gdš. Anka Vrskova K 35,20; darovali so: Marija Gorišek 2 K, Terezija Kožuh 1, Blažka Gorišek 1, Ljudvik Gorišek

40 v, Julči Gorišek 50 v, Rezika Gorišek 50 v, Jožef Korošec 2 K, Avgustina Korošec 2, Janez Korošec 1, Milka Korošec 1, Jožef Korošec 1, Micka Korošec 50 v, Marija Kotnik 4 K, Amalija Kotnik 1, Marija Rebernik 1, Roza Dobratinšek 3, Pavel Dobratinšek 1, Marija Plešnik 2, Mica Plešnik 2, Anton Korošec 1, Lenka Škoflek 1, Helena Raynak 1, Ivan Raynak 1, Janez Raynak 1, Tinče Škoflek 30 v, Marija Marguč 3 K. Dekliška Zveza marenberška je nabrala K 41; darovali so po 5 K: Kolar Terezija, Virtič Jurčina, po 4 K: Virtič Marija, po 2 K: Kolar Mar., Korn Ivana, Sušnik Marija, Sušnik Roza, Tomažič Volb., Virtič Joz., po 1,40 K: Milchberger Katarina, po 1 K: Adam Marija, Arik Marija, Hribenik Marija, Knez Marija, Kunej Marija, Koležnik Katarina, Brezovnik Ivana, Sobas Uršula, Ravnjak Lenčika, Rižnik Liza, Sušnik Ivana, Urih Marjeta, Koležnik Roza 80 v, Koležnik Jozefa 30 v. V Zrečah pri Konjicah K 104,60; darovali so: Marija dr. Lamutova 5 K, Marija Košir 2, Marija Mumelj 2, Orož Mimika Dobravška 10, Komperšek Ana 10, Vidmar Lojzika in Leskovar Želika po 3 K, Graf Mimika, Kotnik Mica, Pučkova, Lamut Barbika, Orož Tončika, Koprivnik Mieka, Kovše Mimika, Videčnik Marija, Rušnik Veronika, Očko Mieka, Vahtar Mieka, Rahle Anica, Kvaci Julika, Rušnik Malika, vsaka po 2 K, Kubot Julika, Kubot Lojzika, Žnidar Anica, Iršič Ana, Ivšek Lojzika, Rušnik Franica, Potočan Terezika, Naglič Tončika, Hojnik Lizika, Kalšek Lojzika, Rušnik Marija, Volčič Malika, Gorenak Justina, Strekl Ter., Sočič Lizika, Brdnik Rozika, Višnar Tončika, Rogina Franica, Hren Terezika, Krančan Rozika, vsaka po 1 K, Hlastec Mieka 90 v, Gangl Angela 30 vin, Prelžnik Mieka 60 v, Rogina Žefika 60 v, pastirica Vodenikova 10 v; pevski zbor cerkveni: Sadek Alb. 3 K, Kračun Franica 3 K, Srobere Janez, Sadek K., Ivšek Lojzika, Kračun Anica, Kračun Julika, Prelžnik Mieka, Orož Ivana, Orož Mimika, vsi po 2 K. V Spodnjem Novivasi pri Slov. Bistrici se je nabralo 86 K; darovali so: Neimenovana 10 K, Marija Jevšek 10, Jerovšekove uslužbenke 10, Marija Ernesti 3, Stefania Mataln 6, Antonija Pajek 2, Terezija Lipko 4, Ivan Smeh 2, Ema Smeh 1, Franc Strmšek 10, Martin Gorogranc 10, Blaž Koropeč 2, Jern. Koropeč 1, Marija Koropeč 1, Tinček in Lenka 1, Neimenovani 2, Jožef Pređan 1, Neimenovana 4, Elizabeto Janžur 3, Začošnik Viktor 2, Začošnik Joško 1. V Ribnici na Pohorju se nabralo 530 K; darovali so: Jožef Osvald, veleposestnik v Lehnu, 50 K, Jož. Hudernik 10, Neimenovana 50, Margaret Pokeržnik 2, Ignac in Rozalija Zaveršnik 30, Roza Miklavc 20 K, Mihelič Marko 10, Neimenovan 12, Malči Miklavc 20, Jožef Ričnik 10, vsi iz občine Arlica; Franc Skolarius, organist, 20, Anton Podlesnik, veleposestnik, 50, Neimenovani 5, Neimenovana 50, I. Zabovnik 10, J. Fornezz 20, vsi iz občine Ribnica; Anton Mravljak 10, Janez Uran 10, Marija Kozjak 10, Roza Kozjak 5, Antonija Kozjak 5, Ana Kozjak 10, Lenart Miklavc 5, Brigita Kaiser 10, Gertruda Gerželj 10, Fr. Gerželj 10, vsi iz St. Janža; Franc Jurca 10, M. Čas 10, Krev Mat., kaplan v Remšniku, 12, Neimenovan 10, Ivan Lamprecht 10, Hinko Škorc, kaplan v Ribnici, 24 K. V Lahonici pri Sv. Tomažu pri Ormožu se nabralo K 125,20; darovali so: Kosi Franc, Sv. Tomaž 20; Pevec Terezija, Kovačice, 2; Obitelj Mesko 20, Krajnc Miha 10, Antolič Ana 10, Antolič Jurijana 10, Rajh Martin 5, Krajnc Marija 4, Bratuša Marija 4, Nidorfer Miha 4, Poštrak Ana 3, Stuhec Lovro 3, po 2 K: Žinko Marija, Blagovič Ana, Antonič Ivana, Grašič Jozef, Filipič Alojz, Brumen Alojzija, po 1 K: Stih Franc, Perko Marija, Magdič M., Obran Mat., Viher Kat., Vajda Marija, Grašič Ivana, Bohinec Marija, Podgorelec Marija, Rajh Miha, J. Stuhec, Grašič Marija, Križanič Marija, Kolarč F., Blagovič Marija, Ozmeč Terezija, Manjši darovi skupaj 3 K, vsi iz Lahonec. (Dalje prihodnjih.) — Prisrčna hvala! — Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Zgodovinsko društvo ima izredni občni zbor dne 21. aprila ob 4. uri popoldne v mariborskem Narodnem domu (v starih čitalniških prostorih). Na dnevnem redu je spremembra društvenih pravil. Z občnim zborom je združeno javno predavanje g. dr. Medveda o slovstvenem in socijalnem delovanju dr. J. E. Kreka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gospodarske novice.

Oddaja živine. Na razna vprašanja odgovarjam, da dobri posestnik, ki prostovoljno odda svojo živilo od 15. aprila naprej, 1 K več za 1 kg žive teže kot tisti, kateremu se živila odvzame s silo. Poročilo »Gospodarskega Glasnika« (glasilo Kmetijske družbe), da se plača poboljšek 1 K samo za 100 kg. Krivo. — Ce torej n. pr. ceni prevzemna komisija živilo po 3 K, dobri tisti, ki odda dotično živilo, prostovoljno, 4 K; oni pa, kateremu se mora živila s silo odvzeti, dobri samo 3 K. Kakor jo je cenila prevzemna komisija.

Neve določbe pri tehtanju klavne živilne. Vojno ministrstvo je glede tehtanja oddane klavne živilne izdal naredbo, ki določa: Dosedaj se je tehtala oddana klavna živila v kraju, kjer je bila oddana, pri čemer se je odbilo 50% od žive teže. V bodoče se pa bo morala tehtati tam, kjer se bo prevzemala, pri čemer bo edenkrat samo 8% žive

teže. Živila za vojaške namene se bo morala tehtati v navzočnosti za to določenega častnika ali uradnika. Za oddajne oziroma prevzemne kraje se smatrajo kraji, ki so oddaljeni od kraja, kjer se živila nalaga, do 15 kilometrov. V bodoče se bo torej smela oddana klavna živila tehtati samo v tistih krajih, katere bo določila okrajna politična oblast.

Oddaja vojaških konj kmetovalcem. Stajersko cesarsko namestiščvo razglaša: Vrhovno armadno poveljstvo je odredilo, da se bodo letos oddajali v večjem številu vojaški konji takim kmetom, ki so v stanu prerediti enega ali tudi več vojaških konj in kateri so od vojaške postaje, ni oddaja vojaške konje, oddaljeni do 100 km. Vojaški konji se bodo oddajali pod sledečimi pogoji: Kmet se mora zavezati, da bo vojaškega konja tako hranil, da ostane sposoben za vojaško službo in ga vrne, kakor hitro bi zahtevala vojaška uprava. Stroški, ki nastanejo vsled prevažanja konja, mora trpeti izposojevalec, ki mora i skrbiti za to, da je konj vselej dobro podkovan. Izposoditi vojaškega konja kakemu sosedu ali sorodniku ni dovoljeno, tudi ni dovoljeno striči konja, mu odrezati grive ali rep. Ako izposojeni vojaški konji zbole, mora izposojevalec to takoj javiti dotedenj vojaški upravi ter bolezni in vzrok bolezni vyzkazati z izprčevalom živinozdravnika. Isto velja, ako izposojni vojaški konji pogine ali ako se je v bližini pojavi kačka kužna konjska bolezni. Natancenje tozadevni pogoji se izvijejo na županstvu. Končno se pripomni, da se mora izposojevalec vojaškega konja pismeno zavezati, da se bo ravnal po tozadevni določilih ter da jamči za izposojenega vojaškega konja za slučaj, ako zadene krivida izposojevalec, že namreč izposojeni konj vsled bolezni ali vsled kakih drugih okoliščin ni več sposoben za vojaško službo.

Kaj bo z opeko? Slovenski zidarski mojster nam piše: Na eno stroko je vladla popolnoma pozabila: na pridelovanje zidne in strešne opeke. Niti za drag denar ne dobiš nikjer več tega stavbenega građiva. Kako pa si naj kmetje popravljajo svoja poslopja? Kako se naj gradijo porušeni domovi na Primorskem? Cemu redimo italijanske vjetnike v taboriščih? Ker ni premoga za žganje opeke, pa bi se naj izbrali n. pr. kraji na našem Pohorju, odkoder se sedaj le s težavo spravljajo drva v svet in bi se naj v teh pohorskih dolinah delala in žgala opeka. Če se tudi ne bi dalo opeke takoj spraviti na potrebna mesta, ampak pripravljena bi vendar bila, da je lahko takoj po končani vojski rabimo.

Dobra sadna letina? Narava se je zavila v evte. Skoro vsak grm je odet v raznobarvni vetrovi s pomladni kras. Obeta se nam ugodna sadna letina. Stari ljudje sicer pravijo: »Kar pred Jurjevim vjeti, rado mimo cajne zleti.« A ker je vse sadno dreve brez razlike, ali je lansko leto obrabilo ali ne, nastavilo vse polno rodnih popkov, upamo, da bo ostalo tudi kaj sadu.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobri zaznamovati nobenega resnega popraševanja po tujem hmelju. Iz poročil je posneti, da glede cen kakor tudi glede kakovosti blaga ni bilo nobenega bistvenega razločka, kajti povprečne eene za tui hmelj so se gibale med 80 in 140 K za 50 kilogramov. Vse zaloge tujega hmelja se že nahajajo v varnih židovskih rokah.

Cene za les. V pretekli dobri so se eene za les nekoliko ustalile, kajti poročila iz Dunaja pravijo, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeteče cene za les, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodni mehek les 80—120 K, trdi les 98—140 K, za estale vrste lesa ni bilo določenih nobenih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje zlasti po mehkih deskah pa ogromno. Les ima bodočnost!

Razne novice.

Bela vrana med vinotržci. Vinotržec Bürklin-Wolf v Porenju je naznani vinogradnikom, ki so mu jeseni 1915 prodali vinski mošt, da jim bo še enkrat izplačal celo svoto, ki so jo takrat dobili za prodani mošt. Poleg tega pa jim bo še nakazal tudi del dobrega, ki ga je napravil pri vinski kupčiji. Vinotržec je to napravil radi tega, ker so se vinske cene dvignite od tistega časa skoro do uprav neverjetne višine.

Kje je skrito sukno in perilo? V kraju Trieben na Gornjem Stajerskem so našli pri trgovcu R. Papuli celo zalogu sukna in perila. Papula je vedno trdil, da nima več sukna, aka ga je kdo zahteval v njegovi trgovini; sedaj pa so našli pri njem veliko zalogu, toliko, da se lahko vse moško prebivalstvo v Triebnu obliče. Oblastvene pozvadbe so nadalje dozname, da ima Izrael Rosenkranz v Aschachu zalogu sukna svile in perila v vrednosti 300.000 K. Pri veleposestniku Josipu Denner pri Gaishornu so našli zalogu sukna za 180.000 K. Imel pa je skritih tudi 7 tisoč cigaret. Blago je bilo zaplenjeno in lastniki izročeni sodnji.

Casni primerno. Mesno karto dobro operi, je razreži na male kosce, pridi malo jajčne in prav malo krompirjeva karta. Ko si mešal že vse skupaj z ure, popraši malo z močno karto, mešaj še nekaj česa in zlij v ponev, dobro namazano z maščobno kartico. Naredi ogenj v štedilniku s pranego karto, in pači za to prekušen ogrom pol ure in pari,

Sloveni ne pismodi. Za zajutrak si skuhanj kavino karto in prideni malo mlečne (če si tako srečen, da jo imas). Če imas rad tudi sladno kavo, prideni še košček sladkorne karte. Po jedi se umij z milno karto in se obriši z nakazilom za obrisače. Če zvečer rad čitas, si sveti z petrolejno karto ...

Naše žrtve za domovino.

Zrtve, ki jih zahteva vojska, se v vseh krajih ponujijo od dne do dne. Dne 24. marca je bil pokojan Janez Artman iz Legna, župnije S. M. Martin pri Slovenskem gradišču. Bil je na italijanski fronti, ker ga je s tovariši začula granata. A posrečilo se mu je, da se je izkopal ter je druge peticial na pomoč, da so še tudi tovariši rešili. Nato je zbolel. Pošiljali so ga iz bolnišnice v bolnišnico, nazadnje v Celje, kjer sta ga žena in sin našla v obžalovanju vrednem stanu. Preobleklsta ga in s pravila na železnico. Razveselilo se mu je srce, da je zopet prišel v rojstni kraj, toda samo — umirat in ga je smrť kmalu rešila trpljenja. Bil je vrl mož, dober kristjan, skrben gospodar in oče. Blagi mu bodi spomin! Njegovi duši svetila večna luč!

V bolnišnici v Gradcu je umrl dne 17. marca Franjo Sluga iz Preslega dolga v rajhenburški župniji, star še le 22 let.

Dne 3. svečana je umrl na italijanskem bojišču Anton Skoberne, doma iz Žusma, zadet od sovražne granate, v 23. letu svojega življenja. — Dne 29. marca pa je umrl v bolnici v Budimpešti Jožef Zupanc. Bil je težko ranjen že v 10. soški ofenzivi in je siromak mučil čez šest mesecev. Pokojnika sta bila vrta in poštena mladeniča.

Došla je tužna vest od tirolske meje, da je padel že drugi sin občespoštovanega, narodno zavednega župana in cerkvenega ključarja prihovske župnije Jožeta Skerbinšek z imenom Jožef. Dne 25. marca je bil v italijanskih gorah v glavo zadet in dne 27. marca ga je č. g. vojni kurat Rezman pokopal pri mestu Feltre. Dragi Zepa, na Marijin praznik si padel kot vnet Marijin družabnik, naj ti sprosi Kraljica mučenikov bogato plačilo pred Bogom! Uglednini, vrlo krščanski rodbini Skerbinšek naše najglobejše sožalje!

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj bo vedni Bog usmiljeni Plačnik!

Dopisi.

Maribor. Mestni magistrat je glede oddaje in uporabe mesa za mariborsko mestno prebivalstvo določil sledеče: Uvedejo se mesne karte, na katerih bo označeno ime mesarja, pri katerem bo dočlena oseba imela nakupovati meso, in sicer goveje, teleće, svinjsko in ovčje meso in tudi drobovino. Prodaja inozemskega mesa ostane slejko-prej neomejena. Vsak mesar mora zapisati v seznam ime stranke, katera želi pri njemu kupovati meso. Priglasiti se pa mora nadalje do 20. aprila in se mora pri njem izkazati z družinsko polo. Otroci, stari manj kakor 4 leta, nimajo pravice do dobave mesa. Za osebe stare več kakor 4 leta, je določeno na teden 20 dkg mesa brez privage. Končno se še določa, da osebe ki ne prebivajo v mariborskem mestu, ne bodo dobivale mesa pri kakem mariborskem mesarju, če nimajo tozadenva dovoljenja od okrajnega glavarstva. V Mariboru stanojoče osebe, ki želijo dobivati meso pri kakem mariborskem mesarju, dobijo mesne karte v Elizabetni ulici št. 14, kjer se tudi dobivajo krašne karte.

Sv. Jakob v Slov. gor. Umrl je dne 3. aprila najstarejši mož v naši župniji Janez Sauperl, prevžetkar na Babini v Gornjem dolu. Bil je v 85. letu svoje starosti. V mladost je bil tudi v vojski proti verolomnemu Lahu. Osem let je služil cesarju, ne da bi bil med tem le eno uro na dopustu. Vse ga je rado imelo in spoštovalo. N. v. m. p.!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 6. aprila smo ponesli k zadnjemu počitku tukajšnjega trgovca g. Alojzija Sumenjak, ki je bil zadnja leta nastavljen pri c. kr. prehranjevalnem uradu v Mariboru kot trgovski strokovnjak. Rajni je bil zaveden Slovenec, rodom iz Polenska pri Ptiju, star šele 33 let. Svoj čas je imel trgovino v Mariboru na Tegetthoffovi ulici. V svoji naporni službi se je hudo pokvaril in si nalezel kal bolezni, ki ga je kmalu spravila v prečni grob. Rajni je bil zvest naročnik „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“ Pogreb je bil sijajan ob obilni udeležbi od vseh strani. Svetila vrlemu pokoiniku večna luč! Hudo prizadeti obitelji naše iskreno sožalje!

Sv. Bolfank v Slov. gor. V nedeljo, dne 21. aprila, ob treh popoldne, se vrši shod Slov. Kmettske Zveze v gostilni g. Horvata. Govorita poslanca Brenčiča in Roškarja. Pridite v obilnem številu!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tudi tukaj vlada veliko navdušenje za našo veliko misel ujedinjenja našega troimenega naroda. Jugoslovensko deklaracijo je podpisal skoro vsak naš župljan. Izjemo so delali te listi, ki so navezani na evanglij, katerega oznanitev poslilomski ptujski Snopsar. Med „Stajerštvimi“

mi naročniki, katerih število ne presega menda 10, je kajpada tudi naša slavna žandarmerija. Nekaj „kljukeca“ se tudi razpruda v nemškatarskem gnezdu „pod bregom“, ker drugega blaga ni, seveda samo zato, da kset gre naprej.

Sv. Urban pri Ptiju. Slovenska Kmettska Zveza priredi v nedeljo, dne 21. aprila 1918, po rani službi božji v gostilni g. Klemenčiča političnega shod. Poslanec Mihael Brenčič bo poročal o delovanju v državnem zboru. Agitirajte za veliko udeležbo! Pridite tudi sosedi!

Sredšče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 21. t. m., popoldne po večernicah, v društvenih prostorih svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Po občnem zboru se vrši mesečni sestanek Dekliške Zveze. Pridite v obilnem številu!

Zlatoličje pri Sv. Janu na Dravskem polju. Žalostnih prizorov smo v sedanjem groznom času vabi. Vendar pa nas je prizor, ki smo ga gledali v soboto, dne 13. aprila t. l., silno presunil in ogorečil, mnogim izsilil bridle solze ter trpki vzdih: torej takod smo že prišli, popolnoma zaslužili so naše ljudi, naše vojake! Iz Ptuja so vojaki-novinci letnika 1900 pripeljali kakih 8 vozov, večinoma težkih pionirskega voz. Mislimi smo: g. grof in namestnik Člary, ki se je dne 8. t. m. peljal na avtomobilu skozi St. Janž, je zopet naročil novo revizijo in poslal v svoji veliki postrežljivosti do nas slovenskih kmetov kar vojaške vozove. Toda zmotili smo se. Ti vojaki so imeli drugo nalogu. Zavili so jo iz okrajne ceste dol proti Draži, kjer ima Šentjanžka graščina, katere lastnik je od 1. februarja 1918 utuški župan, velik Nemec pred svetom, a v resnici slovenskih staršev sin, očka Ornig, velik gozd. Ornig je dal sekati gozd. Delali so to vojaki, ki so dobivali n. pr. slededečo hrano: za 5 dni je prejelo 14 mož: ½ kg moko, 37 dkg masti, 50 dkg sladkorja, 40 kg repe (30–35 kosov, torej pol repe na dan za osebo), 1 kg kavinega nadomestka, 18 dkg mesa, ki je včasih bilo neužitno, ter 1 kg kruha (za moža). Plače niso dobivali nobene za delo, imeli so samo „lenungo.“ Da s to hrano niso mogli delati, je umetno, zato so morali beračiti (z lenungo 16 vinarjev se dajo kupiti v večjemu vžigalice!), zato je tudi izginilo več psov, ki so jih zavzili. Ornig je namreč, kakor slišimo, napravil z vojaško oblastjo pogodbo, da vojaška oblast poseka gozd ter spravi drva na mesto v Ptuj, vojaška oblast pa dobi za to četrino drva. Zato so ti vojaki morali zastonj delati, Ornig dobi skoraj zastonj drva v mesto. Namesto da bi preskrbela vojaška oblast ali pa Ornig, da bi se drva zvezila z živino ali s tovornimi avtomobili v mesto, pa so komandirali mlađe vpoklicance, da so morali namesto živine peljati iz gozda ob Dravi po slabih cesti in navkreber drva 12 km daleč v Ptuj in sicer je bilo pri vsakem voz z 2 metroma drva 10 mladih dečkov, ki so vpreženi morali vleči težki voz, kar bi komaj močni konji zmogli. Kot nad živino je kričal neki

nad njimi: hi, hi! Nekaterim so se potrgale debele vrvi, za katere so vlekli, pripovedujejo ljudje, da so jih tudi tepli. Obupno so jokali in kleli nekateri; ljudje, ki so gledali ta prizor, so tudi jokali ter se zgražali nad tem nečloveškim trpinčenjem 17-letnih lačnih fantov, prinašali jim jedila. Radi bi jim pomagali, a seveda niso mogli, menda bi tudi to bilo „veleizdalstvo.“ Če je človek gledal ta grozni prizor, bi moral misliti, da smo zopet v starih paganskih časih suženjstva ali pa v časih, ko so graščinski valpeti vozili in orali s kmeti, nad njimi kričali in jih tepli. Ali se zato vpklicejo v vojaško službo? Se najmlajši naši, da bi tam robotali graščakom, da bi z njimi vozili namesto z živino, meščani in „drugi“ pa se s svojimi in drugimi ženskami vozijo na sprehoč. Ali se tako služi domovini? V starih časih so sužnji vsaj dovolj hrane dobili, ti sužnji v cesarski suknji pa morajo stradati in brez vsake plače bogatašem in vojaški oblasti robotati, delati hujše kot črna živina. Ali je to tudi patriotično? Odločno ugovarjam zoper tako zlorabo in zasuženje naših vojakov. Kmetski domovi so brez delavcev, 17letni dečki so bili odvzetni kot zadnja opora in pomoč kmetov, ki staršev, ali zato, da tam stradajo in zastonj suženjska dela opravljajo ter pomagajo gotovim. Ijudem polniti žepe?

Rožnja pri Št. Janu na Dravskem polju. Prinas je nekdo, ki strašno rohni zoper Jugoslavijo ter grozi tistim, ki bi se za njo podpisali, da bodo — ustreljeni, da bodo morali v Srbijo iti voziti in drugo. Obžalujemo tiste, ki se od takega človeka dajo stršiti ter begati s takimi huđobnimi in neumnimi lažmi. Kar on trdi, je samo izraz onemogle nemškatarske jeze, kateri se pošten kmet in Slovenec smeje. On je agent nemškatarskega Ptuja, on je sluga Orniga. Ker očka Orniga ta naš možak tako zelo čista, bi mu svetovali, naj bi nabral po občini vse svoje pristaše-nemškatarske skupaj, da bi sli Ornigu — ali sami ali s svojo živino, kakor se jim poljubi — drva voziti iz njegove hoste, da ne bo treba 17letnim dečkom-vojškom tega delati — zastonj. Morebiti bi svojim ljubim očka Ornig to delo boljše plačal. Gotovo pa bi bilo to delo bolj patriotično, kakor trositi take laži.

Puščava. Dne 10. aprila t. l. je umrl tukaj v 37. letu svoje starosti g. Janez Karničnik, p. d. Požun, župan v Činžatu. Pri vojaških naborih in pri raznih revizijah se je močno prehladil in postal tako žrtev slovenske vojske, dasiravno mu kot županu

ni bilo treba iti na bojno polje. Pokojnik je bil globoko veren mož, ki je tudi ljubil svoj slovenski narod, in bil naročnik „Slov. Gospodarja“ in „Straže.“ Kot župan je bil zelo delaven in veden, kot gospodar pa nad vse skrben; v kratkih letih je razširil svoje pravno malo posestvo na vse strani. Pa tudi za versko in pravno vzgojo svojih otrok je vzorno in lepo skrbel. Kako je bil radi svojega plementnega značaja in lepih lastnosti daleč okrog priljubljen, je jasno pokazal njegov sijajen pogreb. Zapustil je ženo in sedem nepreskrbljenih otrok. Blagi mož naj v miru počiva, njegovi tako hudo prizadeti rodbini pa naše sožalje in sočutje!

Brezno ob Dravi. Bratovska nedelja sv. Miklavža se letos obhaja tukaj dne 28. aprila, t. j. četrto nedeljo po Veliki noči. Dvojno opravilo: ob sedmih in ob desetih dopoldne po letni uri in zahvalna pesem povodom godu presvitke cesarice Zite (dne 27. aprila).

Vransko. Za toliko potrebito dobro letino proslit poromamo čez Sv. Križ na Sv. Uršulo, tako da bode sv. maša dne 2. majnika ob desetih v Kokarjih, dne 3. majnika okoli polne v Sentvidu, kamor dojdijo romarji lahko z vlakom do Soštanja, dne 4. majnika zjutraj sv. opravilo na Sv. Uršuli.

Sv. Pavel pri Preboldu. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. aprila, popoldne po večernicah, v Društvenem domu zgodovinsko igro „Junaska Blejke“ in Šaloigro „Stražniki.“ Čisti dobiček je namenjen društvu „Dobrodelenost.“ Vstopnina 1–3 K. Pridite!

Teharje. Naše Slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. aprila, popoldne ob 3. uri v čitalnici svoj letni občni zbor. Na vsporednu je govor, poročilo odbora, pevske točke in ribiški lov. Pridite mnogočtevilo!

Sv. Križ pri Slatini. Biserno poroko sta obhaljala dne 10. aprila Anton in Marija Kamenšek, posestnika v Vincu. Med gosti so bili navzoči tudi vlc. g. Fr. Korošec, gospa Ogrizek in podpolkovnik g. Pušnik. G. nadžupnik so imeli v cerkvi in doma prisrčen nagovor. Biseroporočencema želimo še železno poroko!

Rajhenburg. Natlačeno polna je bila društvena dvorana na Belo nedeljo zborovalcev, ki so se zbrali, da slišijo poročilo svojih poslancev v sedanjem političnem in gospodarskem položaju. Temeljito sta razpravljala gg. Poslanca dr. Benkovič in dr. Jankovič o vseh rečeh, ki so danes splošnega zanimanja. Seveda je njuno poročilo izvalo večkrat vihar navdušenja pa tudi vihar ogorčenja, kakoršen je pač bil predmet, o katerem sta govorila. Zbor je soglasno izrekel zaupanje vsem poslancem Jugoslovenskega kluba, je z velikim navdušenjem sprejel resolucijo za Jugoslavijo v smislu znane deklaracije z dne 30. maja 1917, je protestiral zoper nameravani vinski davek, je z vso odločnostjo zahteval omejitve sedanjih revizij in je z globokim ogorčenjem konstatiral, da je kmet sedaj najbolj brezpraven faktor v državi, medtem ko peza vojnih bremen najbolj tlači in žuli njegove rame. Predsednik zborovanja, g. župan A. Kunej, se je zahvalil v imenu zborovalcev gg. poslancema za njun požrtvovalen trud, in med pevanjem »Hej Slovani!« se je razšla 700tera množica zborovalcev z veliko nado v srcu, da napoči kmalu tudi slovenskemu narodu rešilni dan svobode.

Najnovejša poročila.

Baron Burian Cerninov naslednik?

Iz Dunaja poročajo, da bo bivši zunanjji minister in sedanji skupni finančni minister baron Burian imenovan za Černinovega naslednika. Imenovanje barona Buriana za zunanjega ministra se sicer ni izvršeno, a se utegne razglasiti že te dni.

— Barian je bil zunanjji minister pred Černinom ter je po rodu in mišljenu Madžar. Nemcem bo torej sledil Madžar. Oseba se bo spremenila, duh pa in razmere ostanejo iste.

Avstrijski državni zbor.

Državni zbor bo sklican v torek, dne 30. aprila. Prihodnji teden začnejo delovati državnozborski odseki. Brambni odsek ima prihodnji torek, dne 23. t. m. svojo sejo. Kedaj bodo pričele delovati delegacije, še ni določeno.

Turki zavzeli trdnjavo Batum.

Turke stele so dne 13. t. m. po srditem boju zavzeli rusko-kavkasko trdnjavo Batum ob Črnom morju. Mesto steje 32.000 prebivalcev in leži v vahodnem kotu Črnega morja. Okolica Batuma je bogata naftojo.

Loterijske stevilke.

Gradec, 10. aprila 1918 54 51 5 10 17
Line, 13. aprila 1818 12 56 72 22 71

MALA NAZNANILA.

Eva beseda stane 10 vinarjev.

XX Kupi se: XX

Zelimi kupiti malo posestvo v celjskem okraju, ki mori 5 — 6 oravov zemljišča. J. F. Poste-restante št. 23. Dobrno pri Celju. 500

Kupim malo hišo z dvema sobama, vrtom in nivoj blizu Maribora, Ptuja ali Celja. Ponudbe na naznanilu cene naj se posijojo na Ivana Vrakača v Pobrežju pri Mariboru. 506

Pravi čebelnici vosek rumen in prost sededenim kakor tudi čebeli v panjih in jorbashih kupuje V. Herbeck, Spielfeld. Ponudbe z navedbo cene. 502

Lipov les vsake vrste kupujem po najvišji ceni v celjski bližini. Mišo Hohnjec, kiparski in zlatarski mojster, Celje, Gaberje št. 18. 478

Hliščica (vila) v Mariboru ali v bližnji občini, pri kateri je večji vrt ali sploh kaj več sveta, želi kupiti ali vzeti v najem slovenska rodbina. Ponudbe pod: "Prijeten dom št. 45" na upravnosti "Sl. Gospodarja."

Vinski kamen, vsako množino kupi po najboljših cenah trgovce Ivan Prešern, Maribor, Glavni trg, 10. 380

Travnik in njiva v bližini mesta Maribora se kupi ali vzame v najem. Vpraša se pri tivrdki Tischler, Maribor, Tegethoff-ova ulica št. 19. 221

Pozor!

Franz Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu kapi vsako množino bukevih drogov (čevaljarjev) ter plača iste po 7.50 komad. Kupin pa tudi okrogel bukov les. 75

Dva jesenska prašiča za rejo, kupec Karl Robaus, Koroška cesta 24 Maribor. 505

X Proda se: X

Takoj se proda enonadstropna hiša na voglu in hiša za obrt, dobra postojanka, trgovina v neščinam blagom, vrt s sadnim drevjem in zelenjavom, vporabno kot stavbišče, uvoz na dvorišče, posloge na dvorišču, vodovod, se dobro obrestuje na živahni cesti poleg 2 velikih vojašnic v Mariboru. Vpraša se pri upravnemu listu pod "Hiša št. 420."

Ostanki usnja, zelo močan, za coklje in otroško čevlje, posebno za čevaljarje. Pošilja kg. K 30. dokler je kaj zaloge: M. Schäfer v Belšaku. p. Pliberk Koroško. 493

Hiša s ključavnarsko obrtno v bližini Glavnega trga se proda. Naslov: Tržaška cesta 38, vrata 1. Maribor. 471

Na prodaj je zemljišče 3 in pol, oraala na Spod. Štajerskem. Župnija Buče pri Koževu, v Vrenski goricu št. 64. Poizve se pri lastnici od 15. do 26. aprila gostilna Kranje "pri hruški", Buče. 470

Na prodaj so nove omare iz mehkega lesa, zelenza postelja, ogledalo, zofa, stoli, velika miza za pisarno, starci čevlji: A. Gorjak, Krčevine št. 193, Maribor. 509

Sveže belo

apno

pri C. Pickel, Maribor, Volksgartenstr. št. 27 se oddaja samo tistim, ki so zadnjči dali aro za apno, a ga niso dobili. 497

Poskrbim vsakemu železni mlin za vsako vrst, zrnja mleti; lahko en sam otrok žene. Cena 105 K. Ce si vsak san po nje pride, mu lahko vse razkažem. Janez Deutschmann, Selnica ob Muri, p. Sv. Ilj v Sl. goricah. 269

Ročni aparat za ostanje, kompleten, švicarski fabrikat, se posilja po povzetju 20 K. V zalogi še samo 10 komadov. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 448

Velika novozidana hiša, pripravna za vsaki obrt, z velikim rodotivnim vrtom, ob glavni cesti, blizu cerkve v Trbovljah se proda Ignac Toplak, mizarstvo s strojnim obratom v Trbovljah. 426

XX Stužbe: XX

Kuharica iz dežele želi vstopiti v službo v župnišču. Zvesta, skrbna ter vajena vsakega kmetskega dela. Naslov v upravnosti pod "Kuharica" št. 464.

Sprejemam takoj trgovskega pomočnika in učenca iz dobre poštene družine. Jožef Druškič, trgovec, Slovenj Gradec. 473

Krojaški pomočnik se sprejme na stalno delo pri g. Ivan Partlič, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru, Okrajna cesta št. 3. 496

Učenec in učenka z ljudskošolsko izobrazbo, več obeh deželnih jezikov in iz dobre hiše se sprejme pri P. Lobschitgu, trgovina mešnega blaga, Rogaška Slatina. 508

Organistinja, ki bi pomagala tudi v gospodarstvu dobiti stalno službo v župnišču na Korošku. Več pove upravnosti "Slov. Gosp." 507

Isče se (Kien. 14)

SodaF

za popravljanje sodov. Ponudbe: Alojziji Janežič, Vinica pri Ormožu. 452

SodaF

za popravljanje sodov. Ponudbe: Alojziji Janežič, Vinica pri Ormožu. 452

Isče se hišec z dobrimi spricami, za gospodarstva dela in več ravnjanja s konjem. More bti tudi oženjen, a brez otrok. Helena Stakovnik, Rimski toplice. 498

Isčem službe kot šafar ali kmetijski gospodar. Prost vojaščine, oženjen brez otrok. Stanjem pri Ptaju, Bogoznica 15. Alojzij Cizerl. 495

Fanta, 14 let starega si za uk želi spraviti v trgovino z mešnim blagom. Fant za slovensko in nemško. Naslov: Neža Pospeh, Slivnica p. Celje, via Sv. Jurij ob juž. žel. 472

Zelenadstropna hiša v Mariboru, v kateri se nahaja 5 stanovanj z dvema sobama, z velikim vrtom je radi preselitve na prodaj. Kje, pove upravnosti tega lista pod "Hiša št. 437". 476

Prodajem poradi preuzece jednog večeg poduzeca svoju dobru idučo. 477

Blagajničarka starejša oseba zanesljiva in zvesta zmožna slovenske in nemške korrespondence, se sprejme takoj ali pozneje kot blagajničarka v trgovino z mešnim blagom g. Florjan Gajšek v Ljubljani pri Žusmu. Stanovanje in hrana prosta. Pri ponudbi naj se navede zaželjena plača. 478

Isčem za takoj za posestvo na deželi z vinogradom, pridno v vseh poljedelskih strokah popolnom izvedbeno in večem ženskem osebo, ki tudi sama prime za delo. Ponudbe g. Karlu Worsche, trgovcu, Maribor, Gospodska ulica št. 10. 458

Hišec za kupuje in hlapec za kratek ter 1 dekla se sprejme pod ugodnimi pogoji. Franjo Rajh, Biestrice pri Mariboru. 463

Deklo isčem. Nastop takoj. Pogoje pod: Kopič, nadučitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 444

Poštano, solidno iz zelo zanesljivo dekle z dobrimi spricami in čednim obnašanjem, ki zna priprosto kuhati, ter ima veselje za nadaljnjo učenje, ki hoče delati v vrtu in se sploh ne straši nobenega dela, se isči K. 2. osebam, oleg hišnjeni k boljši hiši. Dobro mesto. Zahteva se znanje slovenščine in nekaj nemščine. Ponudbe z zahtevki plače in s sliko na lekarno v Ljutomeru. 450

Organist in cerkovnik, ceciljanec, vojaščine prost in neoženjen, želi nastopiti službo na večji župniji. Naslov pove upravnosti tega lista pod "Organist št. 442." 459

Deklica poštana in močna, zmožna hišnega in vrtnega dela, se takoj sprejme. Plača dobra. Pismene ponudbe na upravnosti "Gospodarja" pod "Poštenost 422." 460

Kmetovalci, pozor! Mline za vsako vrsto žita, kateri melje moko in zdrob se naroči pri M. Šumer, Konjice. 461

Na prodaj novo zidanje eno in dvo nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prost z velikimi in majhnimi stanovanji proti solncu obrnjene, se prodajo pod lahkimi pogoji. Vpraša se pri Jožefu Nekrepu v Mariboru, Mozartstrasse št. 59. 484

Posestvo v največji bližini mesta, v hiši prostor za stranke (najmenike), mlekarstvo, točilnice česalnice, lep sadni zelenjadni vrt, se takoj proda. Naslov pove upravnosti pod "Študenti pri Mariboru" pod "Kuharica" št. 418. 474

Muharica, ki bi imela kuhati za tri osebe in oskrbovali tri svinje, se sprejme. Ponudbe z zahtevko plače, naj se pošlje na upravnost "Slov. Gospodarja" Maribor pod "Kuharica" št. 418. 475

Na prodaj novo zidanje eno in dvo nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad prost z velikimi in majhnimi stanovanji proti solncu obrnjene, se prodajo pod lahkimi pogoji. Vpraša se pri Jožefu Nekrepu v Mariboru, Mozartstrasse št. 59. 484

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinogradnik! Imam 4 velike kadi za vino, držijo do 24 hektolitrov in 3 sode od 4 do 7 hektolitrov ter tudi več. Bi rad zamenjal za živež. Imam vozove tudi za zamenjavo. Karl Traunstein, Kostovc v Slov. goricah, 25, parter. 508

Pozor vinograd

Cirilova Tiskarna v Mariboru vlijedno naznana vsem cenjencem odjemalcem, da je prisiljena od **zdaj naprej** pošljati naročeno blago „priporočene“, radi česar se bodo reči seveda podrazili za 25. vin. Izgubi se našreč zdaj na posti silno veliko pošljatev, da celih velikih zavojev, česar seveda pošta ne povrne. Zato prosimo, da cenj. odjemalci kolikor mogoče naročijo več reči skupaj da se ne izda preveč za nepotrebne poštine.

Molitvenike za birmance. Botri najrajši kupijo birmancu lep molitvenik za spomin. Prav je tako. Pa kje ga dobiti in kakšen naj bo? Kakor vsega, primanjkuje letos tudi molitvenikov, ker knjigovezni skoraj nič več ne delajo radi pomanjkanja materiala. Radi tega nekaterih molitvenikov ni več dobiti. **Tiskarna sv. Cirila v Mariboru** še ima v zalogi in toplo priporoča nekaj slednjih prav primernih molitvenikov za birmance v različnih vezavah, vse z zlato obvezo s poštino vred po poleg stojecih cenah:

Marija Kraljica vseh svetnikov po K 3·10; 3·30; 4·10.
Marija varhinja nedolžnosti po K 2·90; 3·10.
Rajski glasovi po K 2·90; 3·10.
Češčena si Marija po K 1·40; 2·90; 3·30.
Skrbi za dušo po K 2·90; 3·10; 4·10.
Duhovno veselje po K 3—; 4·30; 4·70; 4·90.
Jezus prijatelj otrok po K 2·90; 3·60; 3·80.
Angelj varih po K 1·40.

Brez poštinske stanejo navedene knjige 40 vin. manj. Za **birmance** najbolj priporočamo „Duhovno veselje“, ker obsegava ravno načok o sv. Duhu in razne pobožnosti k Bogu sv. Duhu.

Naročili smo od navedenih knjig tudi boljše draže vezave, a še dodaj sploh **nismo nič** dobili. Ako dobimo, jih še objavimo.

Ti molitveniki se lahko naročijo pri **Tiskarni sv. Cirila v Mariboru**. Depostali se bodo priporočeno.

Krapina-toplice letijo protin reumo (trganje).
(Hrvatsko) padavico Pojasnila i prospetti zastoni. (Ischias).
Dobra prehrba zagotovljena. (Kienz).

Najnovnejši računar
ali računska podlaga,
v katerem se nahaja
vse v kupilo in prodajo potrebno
že natanko preračunjeno. Izdaja v kronski veljavni.
Cena 1.60 K po povzetju. (12 Kienz.)
Tisek in založba Jan Leona star, Celovec.

ZAHVALA.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so se udeležili pogreba našega blagega moža, očeta, gospoda

Janeza Karničnik

župana v Činžatu.

Posebno se še zahvaljujemo č. g. župniku G. Žinku za trud in tolažbo v bolezni kakor tudi za ginljiv govor ob odprttem grobu, g. nadučitelju in gdē učiteljici za udeležbo s šolsko mladino, ggg. orožnikom in vsem pevčem in pevkam za njih trud.

Našega predobrega očeta priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. Marija v Puščavi, dne 14. aprila 1918,

Terezija. žena.

Kristina, Marija, Janez, Peter, Pavel, Anica, Lojzek, otroci.

498

Pohištvo

za spalne in jedilne sobe, knjižnice i. t. d., kuhinjska oprava, posamezne omare, postelje, mize, stole, predalčne omare iz mehkega in trdega lesa, otomani, spalni divani ter vse vrste lesenega, želesnega in tapeciranega pohištva po nizkih cenah samo v trgovini

KAREL PREIS,

Stolni trg št. 6, Maribor.

Ceniki zastonj!

Slobodno na ogled!

Raspisljam na vse strani pohištva. 345

Smrečovo skrjivo,

areslo in kostanjev les kupi vsako množino Jakob Vrečko.

Maribor, Cvetlična ulica št. 8.

SIJAJNO BODOČNOST

imajo turske srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled njihove velne zvišuje se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene!

Glavna dobitka znašata čez

1,000.000 kron

Natančno pojasnilo z originalnim načrtom razpošilja brezplačno: Šrečkovno zastopstvo št. 15, Ljubljana. 245

Naročajte, priporočajte, prepričajte i prav zavest v list v Novem mestu

Dolenjske novice

vel dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem Naprej plačana letna naročnina 5. krone.

Panorama-International

Maribor, Grajski trg štev. 8, zrazen gostilna "Z Štajersko orloj" se priporoča za enoten obisk. Odprtje cel dan. Vstopina 30,- strogi 30 v. Predstava trajala 25 minut. Vojni dogodki in vseh bojnih pokrajinskih vseh dober celega sveta v naravnih velikosti, slikevne in realne. Za malo dobarja in malo lagnuša časa se vidi mnogo zanimivosti selega sveta. Kdo si zakrst ogleda "Panorama", pride naprej kar se vedno nova predstava.

V Prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj se dobi

po celem svetu znana "Gorenjska kosa", katera je izdelana iz fine, srebrno-jeklene tvarine. Lahka kot pero, z njo kosi lahko vsaka ženska.

Kdor še ni poskusil te neprekosljive kose, naj si jo naroči takoj, ker se je bat, da bodo pozneje zmanjkale. Za vsako koso se jamči.

Dolgot in cene kos so:

cm	50	55	60	65	70	75	80	85	90
pesti	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9
K 8.—									

Trgovalci pri večjem odjema dobe popust.

Prva slovenska razpošiljalnica
svetovnoznanih srebrnojeklenih

KOS z znamko dvojni oreli z mečem,

katere so iz najboljšega najvlačnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se toplo priporoča.

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 komadov, se doda en komad zastonj! Kmetovalci, ogibajte se manjvrednega židovskega blaga!

Zahtevajte cenik! 403

Edina zaloga: Ad. Gaissa nasl.

Viktor Pillh, Žalec
v Savinjski dolini.

Kot značetnik

se toplo priporočam pred. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za vse v mojo stroko spadajoče delo:

Miloš Hohnjec,
kipar in zlatar v Celju,
Gaberje 18 (pri domobransi voj.)

Srab, srbečico, garje

odstrani takoj dr. Emil Fleschevo
originalno, postavno zavarovan

"Skaboform rjava mazilo".

Poskusni piskrēk K 2·30, velika posoda K 4—, posoda za celo družino K 11—. Pri večjih naročilih za živali veljajo sledeče cene: 1 kg K 25—, 5 kg K 100—, 10 kg K 180—, 25 kg K 400—. Ekspedicija franko. Dobiva se edino le pri izdelovalcu: Dr. Emile Flesch, Kronska lekarna, Györ (Raab), Ogrsko.

PREDPASNIKI

moški, ženski, otroški.

Staničevinast moški predpasnik zak. var. Kom. K 6.50

K 8.50

moder, pralen

K 6.30

Staničevinast ženski predpasnik modrotisk, pralen

K 7.30

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen

K 10.50

modrotisk, pralen, nadičen

K 12.—

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen s predprsnikom

K 13.—

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen, nadičen s predprsnikom

K 14.50

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen, posebno širok

K 15.—

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, modrotisk, pralen, nadičen, posebno širok, s predprsnikom

K 16.50

Staničevinast ženski predpasnik veleprima, gladek, moder, pralen, nadičen, posebno širok, s predprsnikom

K 20.—

Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 4 do 6 let

K 6.50

Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 7 do 8 let

K 7.—

Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 9 do 11 let

K 7.50

Staničevinast otroški predpasnik veleprima, gladek, moder, nadičen, pralen, za 12 do 14 let

K 8.50

Nadičeni in pošti predpasniki:

Atlasovi predpasniki za deklice . . . kom. K 13.—

Cipkast predpasnik kombiniran s predprsnikom

K 8.50

Cipkast predpasnik s svilo, kombiniran, brez predprsnika

K 13.—

Satenast predpasnik, s čipkami, kombiniran s predprsnikom

K 17.50

Predpasnik z bortami, s čipkami kombiniran, brez predprsnika

K 14.—

Predpasnik z bortami, s čipkami kombiniran, s predprsnikom

K 16.—

Batistast in etaminast predpasnik, s čipkami, kombiniran, brez predprsnika

K 18.—

Batistast in etaminast predpasnik, s čipkami, kombiniran, s predprsnikom

K 21.—

Svilnat predpasnik, s čipkami, kombiniran, brez predprsnika

K 18.—

Svilnat predpasnik, s čipkami, kombiniran, s predprsnikom

K 22.50

Holandske otroške avbice

K 5.—

Ker vsak dan dobivam mnogo naročil

Kmetska hranilnica in posojilnica pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah.
ima dne 5. maja ob 3. uri popoldne v gostilni g.
Horvat svoj

redni občni zbor

po navedenem redu:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka. 3. Volitev načelstva. 4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Dr. med. Vladimir Mogilnicki

ordinira pri Sv. Juriju ob juž. žel. vsaki popoldne (razven torka) v hiši gosp. J. Ferlež-a poleg mlekarne.

Sv. Jurij ob juž. žel., dne 11. aprila 1918.

Dr. Vladimir Mogilnicki.

BARVE

za barvanje volnenega, svilenega in platenenega blaga se dobijo sledeče: črna, siva, modra, zelena, rdeča, rjava in lila v zavitkih po 60 vin. v trgovini

Karl Loibner
pri „zvoncu“, Celje.

Vsak si lahko barva obleko in platno sam!

Za eno žensko obleko je treba najmanj 7 zavitkov barve
Za eno žensko blazo " " 3 " "
Za eden predpasnik " " 2 " "

Izvršujejo se tudi poštna naročila!

Vsakemu naročilu se priloži slovensko navodilo.

**Na prodaj je motor
s plinovim pogonom 16-20**

konjskih sil rabljem pa v dobrem stanu kakor tudi žaga 18 (Vollgater). Pojasnila da Ivan Hajny, Maribor ob Dravi, Kokešinekova ulica štev. 32

440

Zahvala.

Prebritka izguba nas je zadela ob smrti nam nepozabnega

Alojzija Šumenjak,

trgoškega strokovnjaka c. kr. prehranjevalnega urada v Mariboru in trgovca pri Sv. Benediktu,

ki se je dne 3. aprila 1918. Bogu vdan po sprejemu sv. zakramentov, preseil v boljši svet. Vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba, 6. aprila, izrekamo svojo najglobokejšo zahvalo.

Pred vsem se zahvaljujemo častiti duhovščini, dr. Lajničiu za udeležbo pogreba, kakor vsem uradnikom prehranjevalnega urada in g. notarju Stupcu, nadalje veteranskemu društvu pri Sv. Benediktu, vsemu občinstvu, vsem sorodnikom, ki so prihiteli od vseh strani na pogreb dragega nam Lojzeta. Hvala tudi za veliko število darovanih vencev.

Priporočamo dragega rajnika v blag spomin in molitev.

Sv. Benedikt v Slov. gor., dne 6. aprila 1918.

Zinka Šumenjak roj. Harič, žena.
Štefica, hči.

467

**LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA
v CELJU,**

Ireg. zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge po 3 3/4 %. Za nalaganje po pošti na razpolago položnice poštne hranilnice št. 92.465.

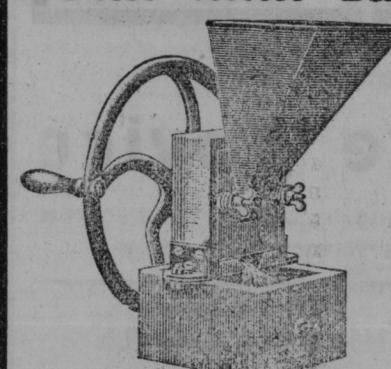
Daje posojila pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na poročilo in zastavo. Vknjižbo izvršuje posojilnica brezplačno; stranka plača le koleke.

Uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.
» Hotel beli volc Graška (Cesar Viljemova) cešta št. 9.

Kupujte le domač izdelek, to je:

Emona

Dobiva se v vseh prodajnah!

Ročni mlin za žito

Moj originalni ročni mlin, ki je posebno prikladen za krupno žrmljenje kakor za fino mletje vseke vrste žita, napravljen je enostavno, ali pa za drugo trajanje s ločami za mlenje, kateri se mnogo izmenjava iz tvrdkinega materjala, pa je skoraj neistrošljiv. Neobhodno potrebno je k hiši. Model 4 z ročnim kretalom za male poslove, težak 7 kg K 100, model za 5 kolača za ročni pogon za večje posle, težak okoli 12 kg K 120. Oprema iz Dunaja za naprej poslanji znesek: Generalno zastopstvo.

MAX BÖHNEL, Dunaj, IV., Margarethenstrasse št. 77.

Zaloga in zastopstvo vsakovrstnih poljedeljskih strojev

**IVAN HAJNY,
MARIBOR OB DRAVI
Kokešinekova ulica 23**

priporoča cenjenim posestnikom vsakovrstne mlatilnice, vitelne, slameznice, žitne čistilne mline, sečivne in grozdne mline, stiskalnice, sejalne in kosične stroje, sesalke, reporeznice, koruzne robkarje, pljuge, brane, motorje, črpalki za gnojnicu i. t. d. Posebno priporočam pocinjene brzoparilnike v različnih velikostih, na željo s pripravo za žganje žgati.

Nadalje priporočam ročne drobilne mline s katerimi se lahko vsakovrstno žito melje na zdrob in fino moko. Cena K 100—, K 140—, K 160— in K 180— brez zaboja, kakor tudi večje vrste za vitelin pogon.

K nujnemu nakupu toplo priporočam, posebno stroje za mlatvo, ker bode pozneje težko dobiti ter bodo še dražji. Pojasnila se točno izvršene

Končno naznanjam, da se bode nahajala moja pisarna in prodajalna

480

od 1. maja t. l. naprej v
Tegetthoff-ovi ul. 45.
nasproti glavnega kolodvora.

Pisanja in hoje zmožni

invalidi

dobe službo poverjenika ali potovalca pri dobro upeljani domači zavarovalnici proti požaru. Oglasiti se je na: „Glavno zastopstvo Vzajemne zavarovalnice“, Celje, Breg 33.

Senzacionalna novosti**LURION
krema-vosek za čevlje.****V 5 minutah**

more vsak od 1 komada Lurion krema-voska za čevlje skuhati četr kilograma najboljše kreme za čevlje. Cena 2 K. Dobiva se povsod!

Montanwachs-Werke A.G.
Dunaj, IX. Nussdorferstr. 20.

